

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1591

Vragen van het lid **Kuik** (CDA) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over *het bericht «Die snuivende zanger maakt drugsgebruik doodnormaal»* (ingezonden 27 januari 2023).

Antwoord van Minister **Yeşilgöz-Zegerius** (Justitie en Veiligheid), mede namens de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (ontvangen 17 februari 2023).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Die snuivende zanger maakt drugsgebruik doodnormaal»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u de mening dat het zo openlijk gebruiken van drugs, dat letterlijk een podium heeft gekregen in een zaal vol jonge mensen, een verdere normalisering van drugsgebruik laat zien? Wat is uw reactie hierop?

Antwoord 2

Ja dit incident draagt inderdaad bij aan de beeldvorming dat drugsgebruik «normaal» zou zijn. We kunnen dit incident dan ook niet hard genoeg afwijzen. Gezien de vele reacties wordt de opvatting dat dit niet normaal is breed gedragen. De bandleden hebben achteraf in diverse media ook in hun reactie duidelijk gemaakt dat ze dit niet hadden moeten doen.

Vraag 3

Vindt u dat dit incident niet op zichzelf staat, maar juist nog zichtbaarder maakt hoe «ingeburgerd» het drugsgebruik in Nederland is? Wat is volgens u de huidige publieke moraal als het gaat om het gebruiken van drugs?

Antwoord 3

Na het verschijnen van het filmpje met het drugsgebruik ontstond er terecht grote ophef en hebben heel veel mensen zich negatief uitgelaten over het incident. Dit laat zien dat veel Nederlanders zich verzetten tegen deze

¹ Algemeen Dagblad, 23 januari 2023, «Die snuivende zanger maakt drugsgebruik doodnormaal»

manifestatie van drugsgebruik. Het overgrote deel van de Nederlandse bevolking gebruikt geen drugs als cocaïne of XTC. Uit de Nationale Drug Monitor (NDM) van het Trimbos Instituut blijkt dat XTC en cocaïne het afgelopen jaar door 3%, respectievelijk 2% van de volwassen Nederlanders werd gebruikt. Tegelijkertijd wijst onderzoek uit dat drugsgebruik onder bepaalde groepen, voornamelijk jongeren, wel flink hoog ligt. Mede daarom vind ik de actie van deze zanger ook zo verwerpelijk. Het geeft een onbegrijpelijk en volledig verkeerd beeld aan jongeren.

Vraag 4

Deelt u de mening dat de overheid niet stil kan blijven en actief moet laten zien dat het gebruiken van (hard)drugs niet zonder gevolgen is, nu eerder genoemd incident veel stof doet opwaaien, talloze mensen er schande van spreken maar er ook mensen zijn die menen dat er niet zoveel aan de hand is?

Antwoord 4

Die mening deel ik. U heeft kunnen zien dat ik dit incident in stevige bewoordingen heb veroordeeld. Elke snuif cocaïne draagt bij aan de instandhouding van een gewelddadige, criminele industrie waar we met onze hele rechtsstaat tegen strijden.

Ook vanuit het perspectief van de volksgezondheid is het kabinet het met u eens dat de overheid een belangrijke taak heeft op het gebied van het effectief ontmoedigen van drugsgebruik. Daarom vind ik het van belang te benadrukken dat de overheid geenszins stil zit wanneer het om drugspreventie gaat. De Staatssecretaris van VWS heeft in de Kamerbrief² over zijn aanpak drugspreventie in juli vorig jaar breed uiteengezet wat er vanuit dat ministerie gebeurt om drugsgebruik te ontmoedigen. Volgende maand ontvangt u van de Staatssecretaris van VWS weer een brief over dit onderwerp.

Het kabinet vindt het belangrijk te benadrukken dat de drugspreventie-activiteiten zijn gericht op de doelgroepen waar het meeste wordt gebruikt. Deze gerichte strategie is minder zichtbaar dan een brede publiekscampagne, maar wel effectiever. Onderzoek wijst uit dat een brede publiekscampagne niet effectief is in het streven naar gebruiksreductie. Tegelijkertijd draagt ongerichte voorlichting bij aan het beeld dat drugsgebruik normaal is. Dit zou niet alleen ineffectief zijn, maar zelfs een averechts effect kunnen hebben.

Vraag 5

Welke kansen ziet u om de maatschappelijke verontwaardiging over dit incident te benutten om de gemeenschappelijke moraal ten aanzien van drugsgebruik te veranderen en te verbeteren, met meer oog voor de schadelijke gevolgen van drugsgebruik? Ziet u het belang van een breed maatschappelijk offensief, met ambassadeurs uit verschillende disciplines, om de trend van normalisatie te keren en bewustwording te vergroten, ter bescherming van de gezondheid en kansen van jongeren en ter verdediging van de (hoeders van onze) rechtstaat en veiligheid? Zo ja, welke stappen bent u van plan te zetten? Zoekt u hierbij ook de samenwerking op met artiesten, influencers en rolmodellen?

Antwoord 5

Net als u acht ik het vanuit het oogpunt van zowel de aanpak van drugscriminaliteit als de volksgezondheid van belang om uit te dragen dat drugsgebruik geen onderdeel uitmaakt van een normale, gezonde leefstijl. Voor het zo effectief mogelijk uitdragen van deze norm worden door JenV en VWS veel gesprekken gevoerd met preventieexperts. Uit deze gesprekken is gebleken dat de meest effectieve preventie specifiek gericht is op de groepen waar het gebruik en de norm het meeste afwijkt. Een breed gesprek over drugs kan juist de boodschap versterken dat gebruik normaal is. Immers, als er zoveel aandacht voor is, is de impliciete boodschap dat er zeer veel mensen gebruiken. Uit de cijfers blijkt echter dat dit niet zo is. Daarom richten de Staatssecretaris van VWS en ik preventie-activiteiten op de groepen waar deze het meeste uit kunnen richten.

² Kamerstuk, 24 077, nr. 498.

Vraag 6

Bent u bekend met het bericht ««Bloed aan je neus»; Kritiek op openlijk drugsgebruik van zanger Milo Driessen: «Voorbeeldfunctie voor jong publiek»? Op welke manier(en) kunt u aan de samenleving duidelijk maken dat achter iedere XTC-pil en achter elk grammetje cocaïne een crimineel netwerk schuilgaat, waarin regelmatig sprake is van liquidaties, zware criminaliteit en ondermijning?³

Antwoord 6

Ja, dit bericht heb ik gelezen. Zoals u ook uit mijn reactie op het incident heeft kunnen opmaken, heb ik mij hardop afgevraagd hoe iemand niet kan weten dat wij in een fundamentele strijd met de georganiseerde drugscriminaliteit zijn verwickeld. Dat ik mij niet kan voorstellen dat iemand niet weet dat zijn vraag naar drugs het aanbod ervan in stand houdt. Meedogenloze criminelen met bloed aan hun handen verdienen zo goud geld. Ik blijf deze boodschap herhalen, maar om gedragsveranderingen bij gebruikers tot stand te brengen zetten we daarnaast in op een meer effectieve, op de doelgroep gerichte aanpak (zie hiervoor 4 en 5).

Vraag 7

Welke stappen gaat u zetten richting organisatoren van evenementen/uitbaters van feesten waarbij het vele drugsgebruik onder het publiek vanzelfsprekend is? Welke verantwoordelijkheid legt u bij hen en welke gevolgen zijn er als er geen effectieve maatregelen worden genomen om drugsgebruik tegen te gaan?

Antwoord 7

Het uitgaansleven is een belangrijke *setting* wanneer het gaat om drugspreventie. Samen met de Staatssecretaris van VWS ondersteun ik bijvoorbeeld het Oost-Brabantse «Skip», een breed gedragen regioproject dat ook samen met evenementenorganisatoren een duidelijke norm wil stellen over drugsgebruik. Ook heeft het Trimbos-instituut de online interventie *Festival Oneliners* ontwikkeld gericht op festivalgaande jongeren. Ik roep evenementenorganisatoren op deze interventie te verspreiden onder hun achterban. Het Ministerie van VWS heeft samen met de uitgaans- en evenementenbranche *CelebrateSafe* ontwikkeld, een platform met tips en betrouwbare informatie over veilig feesten. Ik moedig evenementen aan om, voor zover zij dit nog niet gedaan hebben, kennis te nemen van de beschikbare materialen over drugspreventie op evenementen die door het Trimbos-instituut zijn gepubliceerd (zie ook vraag 8). Er wordt organisatoren veel aangereikt, maar zij dragen natuurlijk zelf ook een verantwoordelijkheid voor het drugsgebruik op hun feesten en evenementen. Zij kunnen ook zelf initiatieven ontplooien om te laten zien dat zij het zich aantrekken dat mens en maatschappij zoveel schade ondervinden van drugsgebruik.

Vraag 8

Wat vindt u van het voorstel van het CDA om gemeenten te stimuleren om drugspreventieplannen onderdeel te maken van de vergunningverlening voor festivals en andere evenementen, waarbij de vergunning kan worden geweigerd of ingetrokken wanneer de plannen niet op orde zijn of niet worden nageleefd? Bent u bereid hierover met gemeenten in gesprek te gaan?

Antwoord 8

Veel gemeenten nemen al voorwaarden wat betreft drugspreventie op in de vergunningverlening. Het Trimbos-instituut heeft in opdracht van VWS een lijvige *Leidraad alcohol, drugs en tabak* voor evenementen gepubliceerd die gemeenten en evenementen voorziet van bruikbare informatie en helpt hier werk van te maken. De gemeenten die hier nog geen gebruik van maken roep ik van harte op dit alsnog te doen.

³ Telegraaf, 24 januari 2023, ««Bloed aan je neus»; Kritiek op openlijk drugsgebruik van zanger Milo Driessen: «Voorbeeldfunctie voor jong publiek»»

Vraag 9

Kunt u deze vragen elk afzonderlijk en voor het eerstvolgende commissiedebat drugsbeleid, nu gepland op 22 februari a.s., beantwoorden?

Antwoord 9

Ja.